

Маргарита Тодорова Терзиева   Камелия Москова Йорданова
Катерина Валентинова Несторова   Миглена Тодорова Лазарова

**ПОЗНАВАТЕЛНА КНИЖКА
ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА**
за трета подготвителна възрастова група

2.
ЧАСТ

ИГРАЯ, ЗА ДА ЗНАЯ

Мило дете,

Ние, възрастните, знаем, че светът за теб е приключения, приказки, песни и игри.

Постарахме се в тази пъстра книжка да има от всичко, но разбира се – играта да е най-важното от правилата.

Ние знаем, че всяко усмихнато дете, докато играе, може много да узнае: за природата и за света, за букви, думички, числа и за още куп неща!

С книжките за да играеш, ще са ти нужни само мъничко умение, повечко търпение и голямото ти детско въображение.

Помощник в твоето забавление ще бъде чудното Щурче, което носи за света на детството ти Златното ключе!

От авторите

ОРИЕНТИРАНЕ В КНИЖКАТА

Тези знаци ще ти помагат да се ориентираш в дейностите, които трябва да извършваш.

Слушане

Говорене

Наблюдение

Размишление

Оцветяване

Очертаване

Ограждане

Свързване

Показване

Самооценка

Всички текстове в книжката се четат или пишат от учителя или родителя!

СРЕЦНАЛИ СЕ ДВАМА

Разгледай картинката.

• Какво си говорят Лиса и Вълчо, когато се срещнат? Случка измисли и разкажи.

• Открий, оцвети и запомни буквата.
• Изговори звука и открий думи, които започват с него.

В-В-В

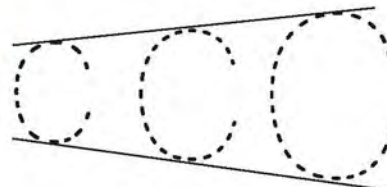
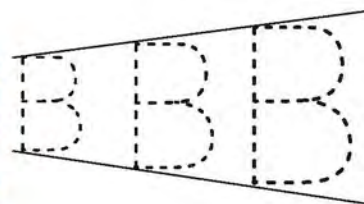
Важна врана вдига врява:
вятър времето влошава..

Огради с оранжево думите, които започват със звук „В“, и със зелено – тези, които започват с друг звук.

Произнеси така, както е показано.

НА КОГО Е РЪКАВИЧКАТА?

Спомни си приказката „Дядовата ръкавичка“ от Елин Пелин.

- Назови героите. Открой кое на кого е и свържи.

За кой герой от приказката са думите?

„...Вечерта дома го среща
неговата баба стара...
и засмян дори до уши,
той лулата важно пуши...!“

Елин Пелин

Кои животни и в каква последователност влизат в
ръкавичката? Оцвети.

СЛЕДИ ПО СНЕГА

Разгледай картинката и отговори на въпросите: Кой е на картинката?

Какво прави?

- Състави изречение по картинката.
- Оцвети толкова квадратчета, колкото думи има в изречението.

Дорисувай липсващите предмети. Състави изречения по картинките и ги изговори правилно. По колко думи има в изреченията?

Свържи всеки герой с неговите стъпки и разкажи къде отива.

ХВАЛИЛ МИ СЕ ДАНЧО

Чуй стихотворението „Хвалил ми се Данчо“ от Асен Босев.

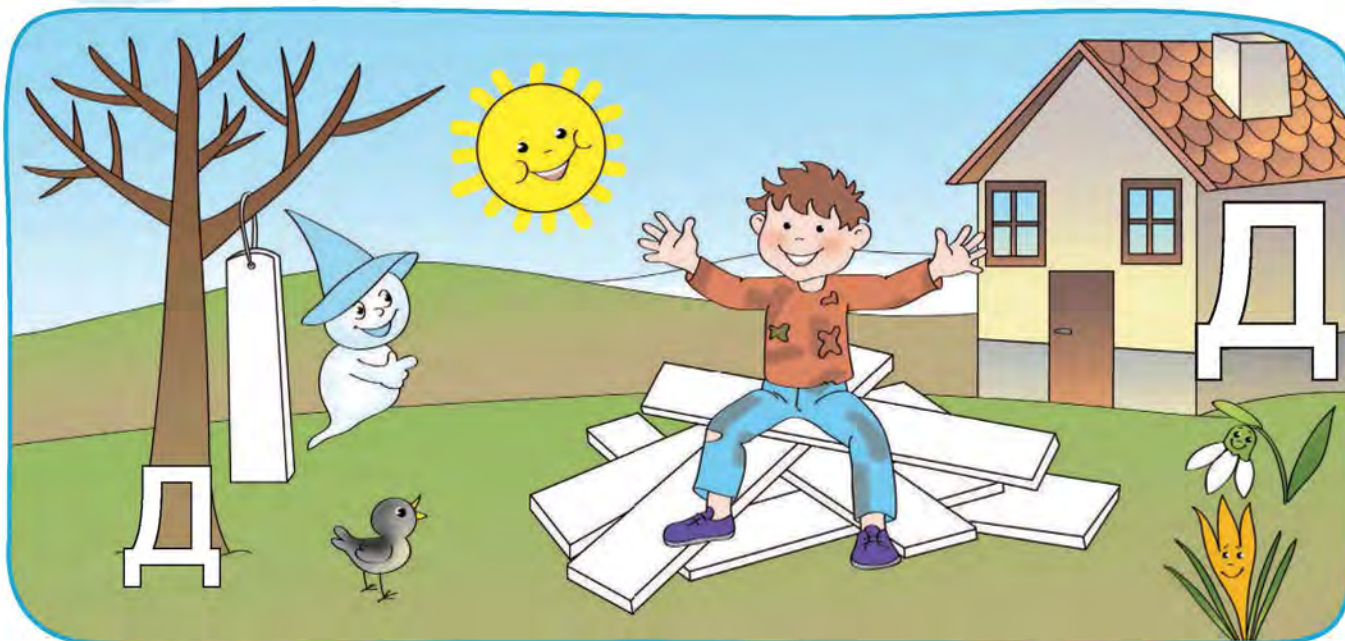
- За какъв се мисли Данчо?
- Защо всички му се присмиват?
- Открий, оцвети и запомни буквата, скрита в картинката. Изговори звука.

Д-Д-Д

„Кой е като мен –
чист и пременен!“

Асен Босев

Огради с оранжево думите, които започват със звук „Д“, и със зелено – тези, които започват с друг звук.

Измисли подходящи думи към думите картинки.
Например: Блузата е шарена, нова, голяма, чиста.

НА КАКВО УХАЕ ЗИМАТА

Чуй стихотворението „Баба Зима прави курабийки“ от Събина Брайчева.

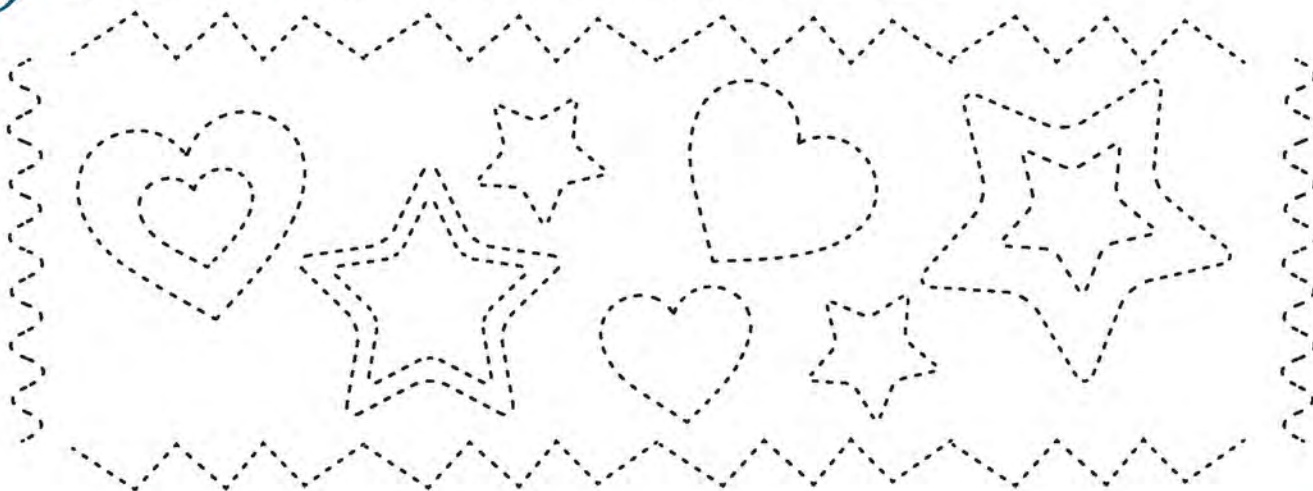
- Какво е настроението в стихотворението?
- Защо не са сладки курабийките? С какво ги поръси Баба Зима, за да станат сладки?
- Какво обичат най-много децата през зимата?

Разгледай картинките. Кой от тези думи чуваш в стихотворението? Измисли изречения с тях.

Дорисувай курабийките на Баба Зима. В какви форми ги е нарязала?

ГАТАНКА ЩЕ ТИ ЗАДАМ

Чуй и отгатни гатанките. За кое стихотворение ти напомнят те?

- С какво Баба Зима още може да зарадва децата? Припомни си стихотворението „Баба Зима прави курабийки“.

За децата малки тя е тъй любима,
прави им пързалки и се казва...
Що е то?

Всяка зима тя се връща
отдалече в тази къща.
Има рокля от иглички,
а под нея – подаръци за всички!
Що е то?

Кой звук чуваш в началото на думата?

Кой звук изговаря детето? Открий в кои думи картинки се чува звук „Д“ и огради.

ДУМИЧКИ АЗ ЗНАЯ

Разгледай картината. Разкажи с какво се занимава Нина и защо играта ѝ е тъй любима.

• Открий, оцвети и запомни буквата, скрита в картината. Изговори звука.

• Назови думите, които започват със звук „Н“.

Н-Н-Н

Ножичка си има Нина,
с тази ножичка любима
кълца, реже и крои,
вечно нещо майстори!

Огради думите, които започват със звук „Н“.

Състави изречения по картинките. Кои думи прибави във второто изречение?

ПРИ МЕСЕЦИТЕ

Чуй народната приказка „Дванадесетте месеца“.

- Защо момичето е отишло при месеците? Какви чувства изпитва то? С какви думи отговаря?
- Какво е отношението му към всеки от месеците?
- Какво даряват месеците на момичето? Защо?
- Защо не благословяват по същия начин другата дъщеря?

Огради думите, в които чуваш звук „Н“. Кои думи са къси и кои – дълги? Свържи с модела.

Н

Н

Н

Н

Н

Н

РАЗГОВОР

Спомни си народната приказка „Дванадесетте месеца“. Подреди моментите последователно, като отбележиш с точки от 1 до 3.

Какви са годишните месеци според всяка от дъщерите? Опиши ги, като си помагаш с думите от вълшебното ковчеже.

да не си настреща

най-лоши

не са много добри

от добри по-добри

Кои месеци са изобразени на картината? Състави подходящи изречения. Разиграй ги с другарче.

МОМЧЕТО, КОЕТО РЪМЖЕШЕ СРЕЩУ ТИГРИТЕ

Чуй приказката „Момчето, което

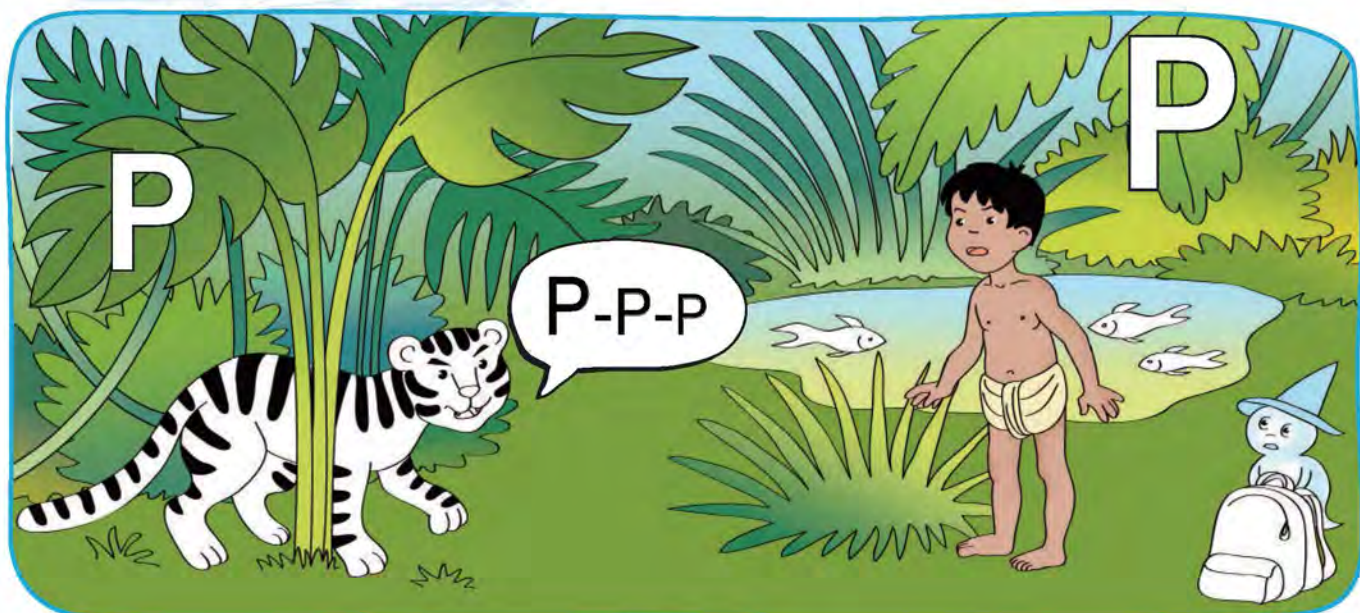
ръмжеше срещу тигрите“. Кой

- Открий, оцвети и запомни буквата, скрита в картинката. Изговори звука.
- Оцвети предметите, чиито имена започват със звук „Р“.

Суди срещу тигъра застава
и от нищо не се притеснява.
Той обича срещу тигри да ръмжи.
А защо ли мама не му позволи?

Огради с оранжево думите, които започват със звук „Р“, и със зелено – тези, които започват с друг звук.

Оцвети картинката.

БАБОМАРТЕНСКА ПРИКАЗКА

Чуй „Бабомартенска приказка“ от Мая Дългъчева.

- Подреди моментите последователно, като отбележиш с точки от 1 до 3.

- За какво си говорят двете кълбенца в панера?
- Как Баба Марта реши да зарадва своите внучета?
- Защо Пролетта е объркала пътя? Кой са нейните водачи и какво се е случило с тях?

Какви промени настъпват в природата през пролетта? Избери подходящи думи от вълшебното ковчеже и опиши.

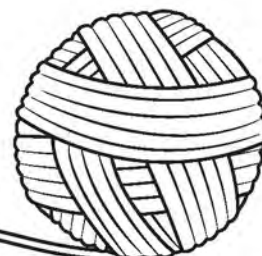
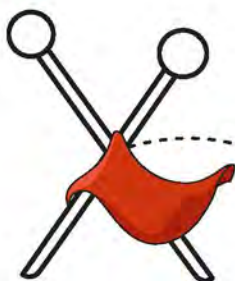
ЮЖНЯК

пристигат

разтопи

Повтори по пунктира и оцвети.

ВЧЕРА, ДНЕС И УТРЕ

Разгледай картинките. Кое се е случило преди? Кое се случва сега? Кое ще се случи после?

Да разкажем заедно.

Вчера завали. и сложиха и . Обуха .

Направиха . Днес и се чудят: „Вместо има .“

 се смее. Ще дойдат и и ще берем .

Състави изречения по картинките. Оцвети толкова квадратчета, колкото думи има в изречението.

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

НА КАКВО ПРИЛИЧА

Разгледай картината. Какво обича Мила? Кое друго животно дава мляко?

• Открий, оцвети и запомни буквата, скрита в картинката. Изговори звука.

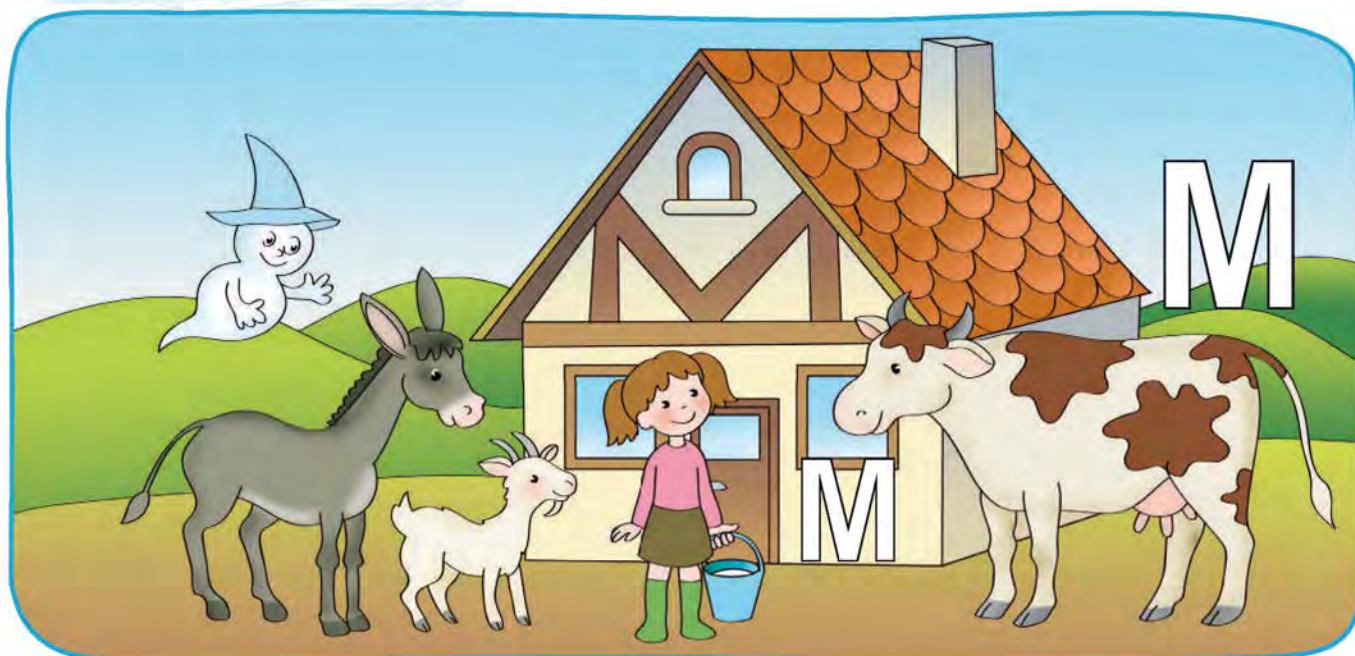

• Назови думите, които започват със звук „М“. Оцвети.

M-M-M

Мила мляко обича
и при козичката тича.
Дай ми, козичке, млекце,
моля те аз от сърце!

Ако думите започват със звук „М“, огради 😊, ако започват с друг звук, огради ☹️.

БАБА МАРТА БЪРЗАЛА

Чуй стихотворението „Баба Марта бързала“ от Йордан Стубел.

• Какво е настроението в стихотворението?

• Защо Баба Марта бърза да закачи мартенички?

• Подреди картините последователно, като отбележиш с точки от 1 до 3.

Състави изречение по картинките.

Кои от думите картинки „живеят“ в къщата на буква „М“? Свържи.

МАРТЕНИЧКИ

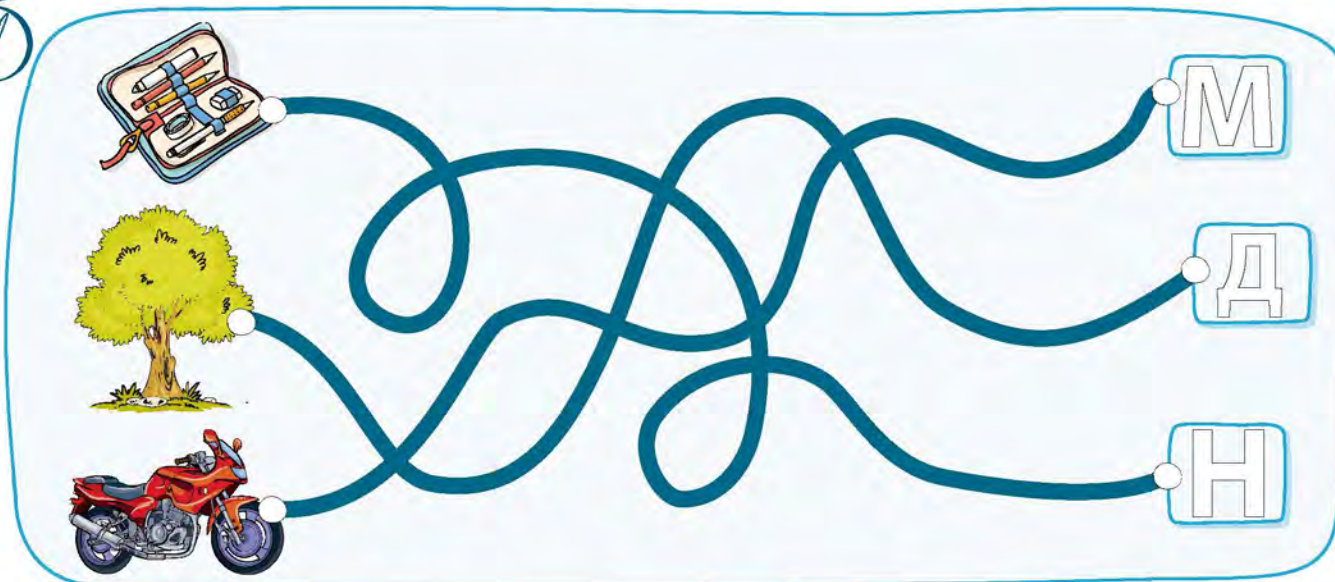

Състави изречения по картинките. Следвай стрелките и състави кратък разказ.

- За какво си говорят децата?
- Какво си говорят Зайчето и Снежният човек?

Ако се движиш правилно, ще стигнеш до буквата, с която започва думата от картинката.

Кои картинки свързваме със стихотворението „Баба Марта бързала“ от Йордан Стубел?

СВЕТОФАРЧЕ ДРУГАРЧЕ

Разгледай и открий какво е объркано в картината.

• С едно изречение кажи правило за безопасно движение по пътищата.

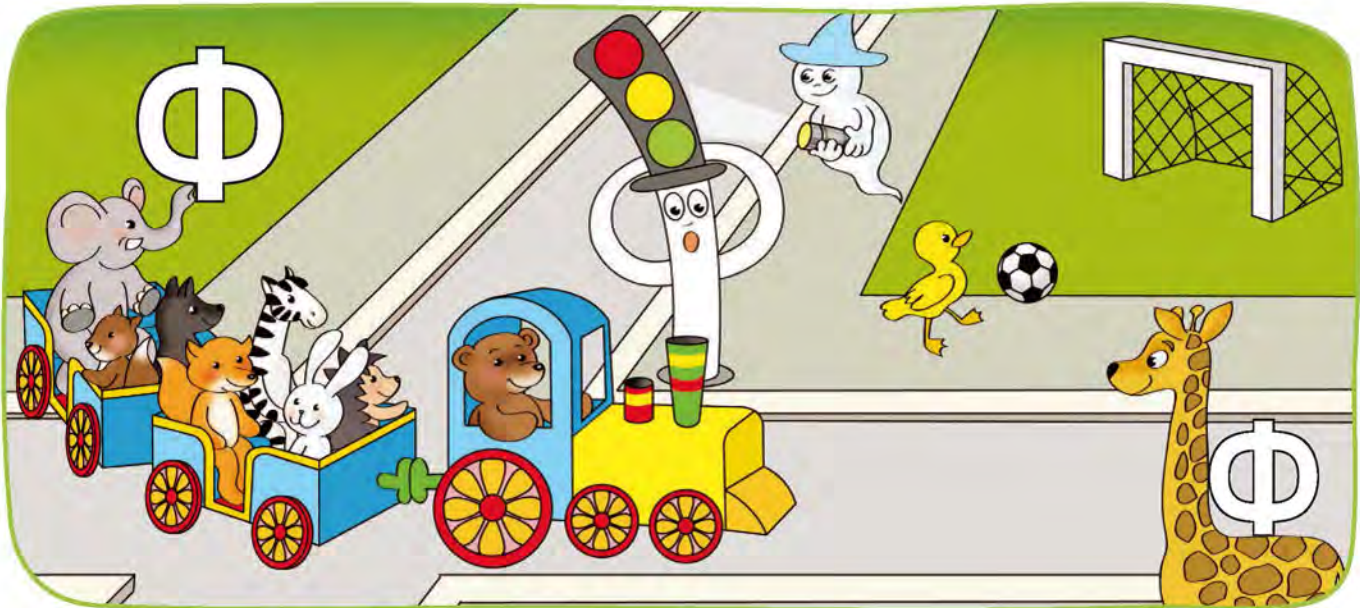

• Открий, оцвети и запомни буквата, скрита в картинката. Изговори звука.

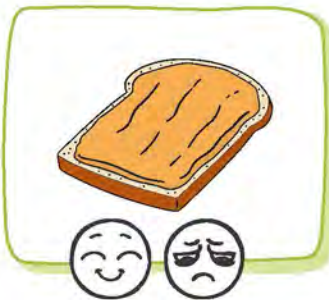
• В кои думи от картината чуваш този звук – назови още думи с първи звук „Ф“?

На кръстовището цар
е добрият светофар!

Ако думите започват със звук „Ф“, огради 😊, ако започват с друг звук, огради ☹️.

На екскурзия

Разгледай картините.

- Опиши с няколко изречения всяка картинка.
- С помощта на числата от 1 до 3 подреди случките.
- Състави кратък разказ със заглавие „На екскурзия“ – измисли подходящ край на историите.

- 1

- 2

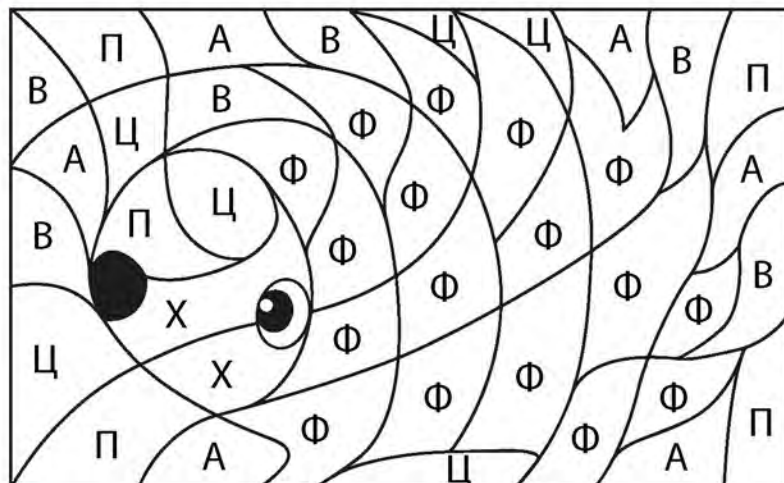
- 3

Опиши, като назовеш думите от картинките.

Следвай цвета на знаците, за да разбереш какво е открил Щурчо.

ВЛАКЧЕ ОТ ДУМИ

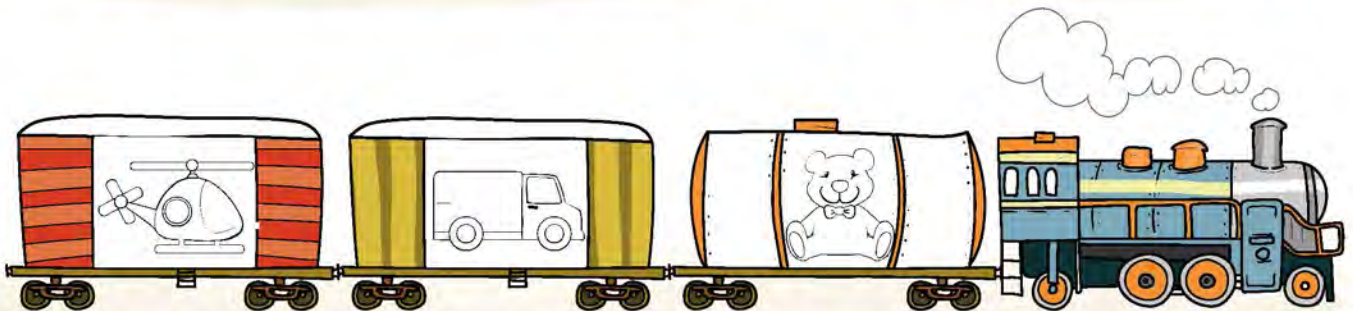
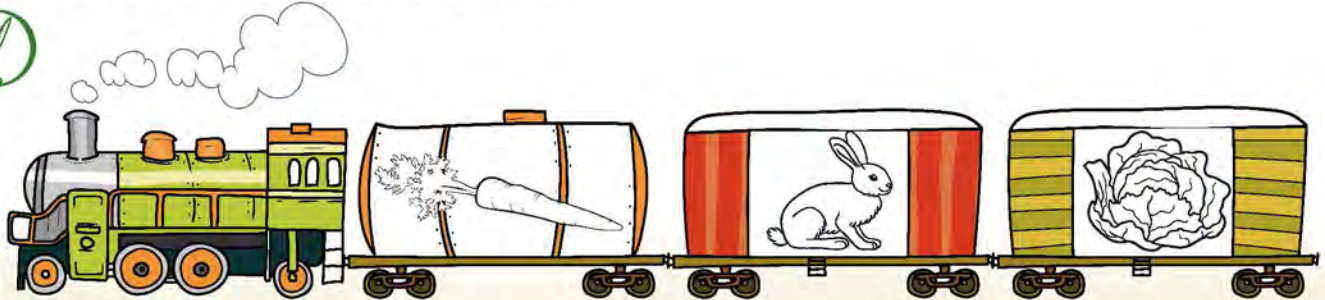
Открий, оцвети и назови излишната дума.

• Назови с друга дума картинката, която оцвети. С каква дума можеш да определиш останалите картинки?

• Избери дума и я включи в изречение.

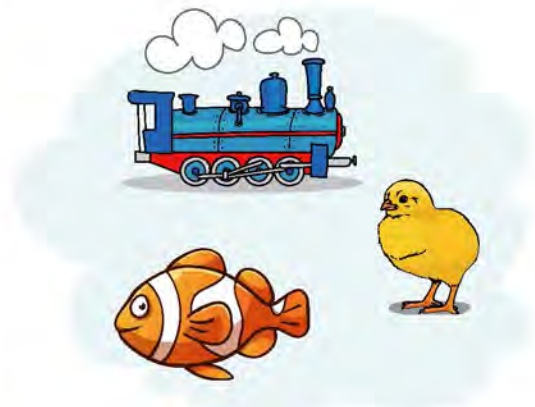
В кои от думите чуваш тези звукове? Огради думите с три звука.

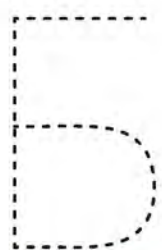
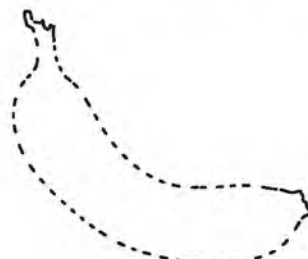
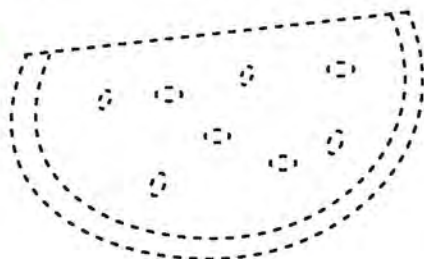
Р

Л

К

Други букви си припомни – в думи изговори. Повтори по пунктирите и оцвети.

Моля, колко е часът?

Разгледай картината. Разбра ли чий е този дом? Кого домакинята кани и защо?

• Открий, оцвети и запомни буквата, скрита в картината. Изговори звука.

• Назови думите, които започват със звук „Ч“. Оцвети.

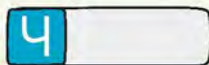
Часовникът стрелки си има.

Те бързат цялата година
и гонят се във своя кръг –
не искат и за миг да спрат.

Назови думите от картинките.

• Открий кои думи можеш да свържеш с модела.

Задай въпроси и отговори.

• Състави изречения по картинките.

КОГАТО СУТРИН СТАНА

Разгледай картинките. Как минава денят на детето? Кажу по едно изречение за всяка от картинките.

• Подреди картинките, като отбележиш реда им с точки.

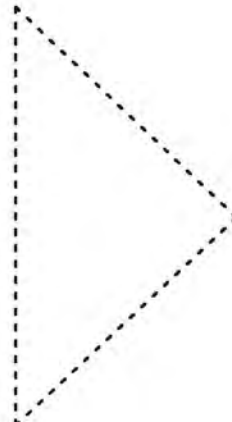
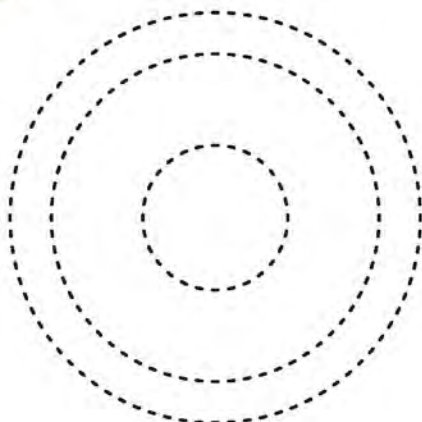
Я, това съм аз!

- Оцвети картинката, която ти подхожда.
- Състави кратък разказ със заглавие „Моят ден“.
- По какво си приличат или се различават твоят ден и денят на момиченцето от картинките.

Повтори по пунктирите и оцвети.

ЗВУКОВЕТЕ ЧУВАМ

Назови думите от картинките.

- По какво си приличат и се различават?
- Оцвети толкова квадратчета, колкото са звуковете в думите.

Съедини буквите с предметите, в думите на които звукът се чува първи. Нарисувай толкова точки, колкото са звуковете в думите.

С

Ш

Г

Д

Запознайте се: това са Ема и Гого.

- Помогни им да открият думите, които имат еднакъв брой звукове със звуковете в техните имена. Свържи.

МНОГОЗНАЙКА

Разгледай картината.

• Състави кратък разказ, като продължиш изречението: „Мъничката Сийка хапва сладолед с фунийка.“

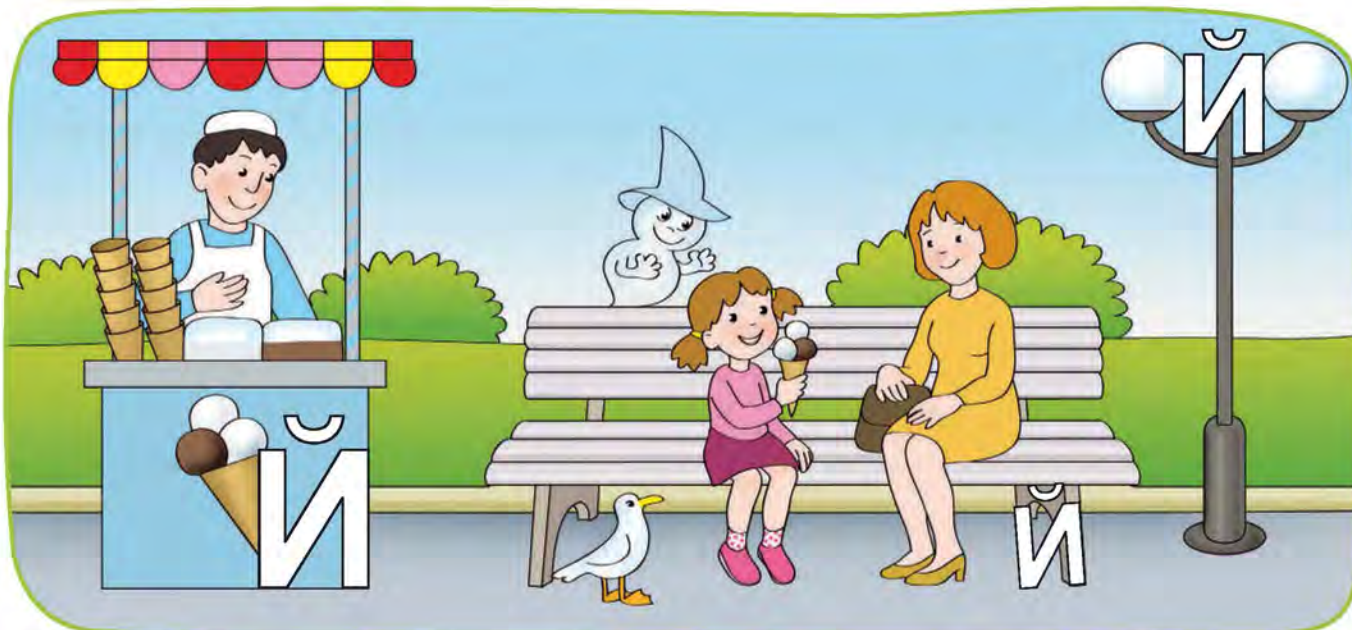

• Открий, оцвети и запомни буквата, скрита в картината. Изговори звука.

• В кои думи от картината е скрита буквичката многознайка?

С мен се пишат
лайка, чайка, майка –
буквичка съм многознайка!

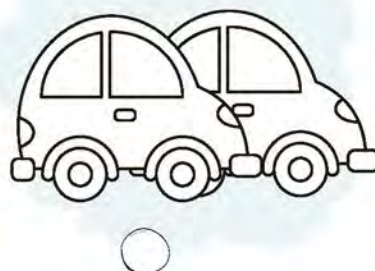
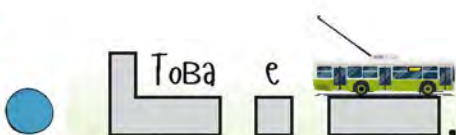
Довърши изречението:

• Открий промяната на думата.

• Избери дума от изобразените, изговори я в изреченията така, че да е правилно. Оцвети.

МЕСЕЦ МАЙ

Чуй стихотворението „Месец Май“ от Елисавета Багряна.

- Разгледай картината. Как ти си представяш този чуден месец от годината?
- Защо месец Май се кара на децата?

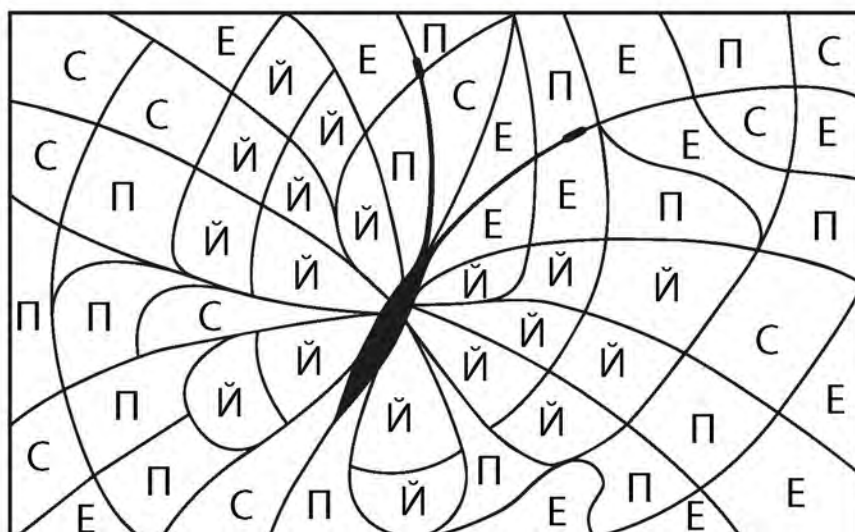

Чух и запомних:

- Думи от стихотворението, които се отнасят за картинките.
- Избери изречение, включи думите от картинките и го изговори ясно.

Следвай цвета на знаците, за да разбереш кой още се радва на този чуден месец Май.

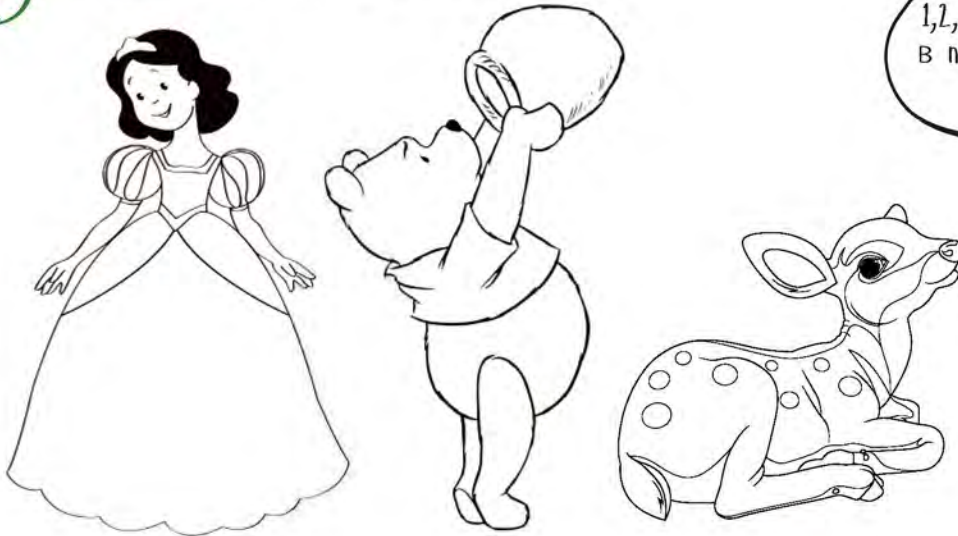

В ПРИКАЗНИЯ ГРАД

Кои герои откри в приказния град?

- С цвят по избор оцвети тези, които добре познаваш.
- Разкажи какво знаеш за тях и откъде.

1,2,3 – затвори очи,
в приказния град се
пренеси!

В приказния град живеят още...

- Избери герой и нарисуй какво може да се случи, ако го срещнеш.
- Разкажи случката така, че да е интересна на децата.

Очертай и оцвети.

ЧАКАМ ТЕ, ЛЯТО

Разгледай картината.

- Кога се случва това?
- Постави заглавие.
- Измисли случка и разкажи.

Ваканция, ура!

- Разгледай картинките. Какво би искал да ти се случи през лятото?

Задача „Малкият рибар“:

- Назови думите. Определи колко са звуковете.
- Кои думи ще хване всеки рибар? Свържи.

В ГОРАТА

Разгледай и опиши картината.

- Отговори на въпросите: Кои и какви са героите? Какво правят? Кога се случва това?

Отгатни гатанките и оцвети всяко кръгче в съответния цвят.

Хем в Гората живее —
хем му Гора на глава.
Що е то?

Цял ден седи на бука,
нощем започва да буха.
Що е то?

Целият е той зелен —
с големи зъби надарен.
Що е то?

Има си рога, носи къща на
гърба.
Що е то?

В АЗБУКАТА НАЙ-НАКРАЯ

• Открий, оцвети и запомни буквите, скрити в картинката. Изговори звука.

Буквичките, знаейки,
спазват азбучния ред.
Никоя не е сърдита,
че е по-назад или напред!

Я-Я-Я

Ю-Ю-Ю

Избери думи от картинките и ги
включи в изречение, като следваш
модела.

- Измисли и добави още думи към изречението. Оцвети толкова квадратчета, колкото думи добави.

Допълни картите от доминото с върнатата буква.

O

C

T

Б

3

K

ЗВУКОВЕ И БУКВИ КАТО ЗНАЯ

Изговори ясно думите от картинките. Кои букви стоят в началото на думите? Свържи картинките с буквите от колелото на азбуката.

Състави изречения по една зададена дума и по три зададени думи за всяка група картинки.

БУКВИТЕ СА СЕ РОДИЛИ

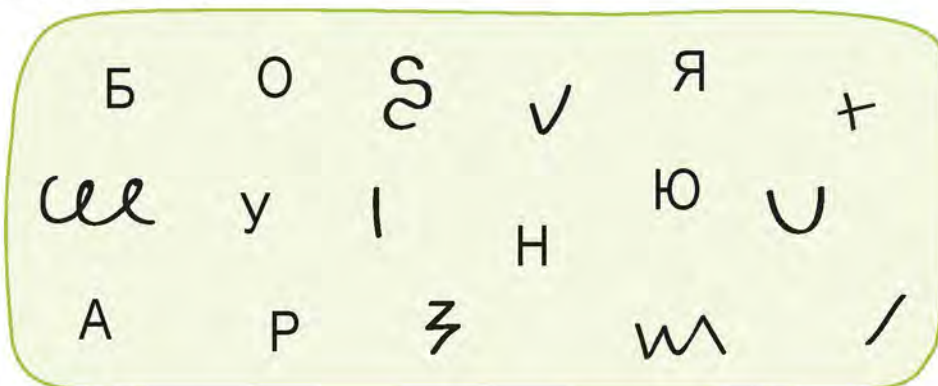
Чуй стихотворението „Азбука“
от Галина Златина.

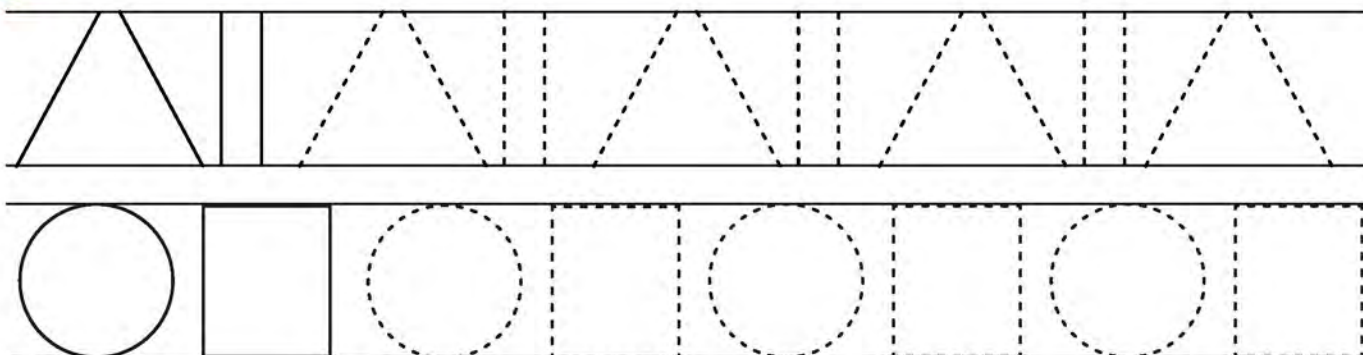
• Разбра ли каква магия се крие
в буквите?

Разкажи какво знаеш за празника на нашите букви. Как го честваме? Как са се родили буквите?
• Открий и огради само буквите.

Дорисувай по пунктирите.

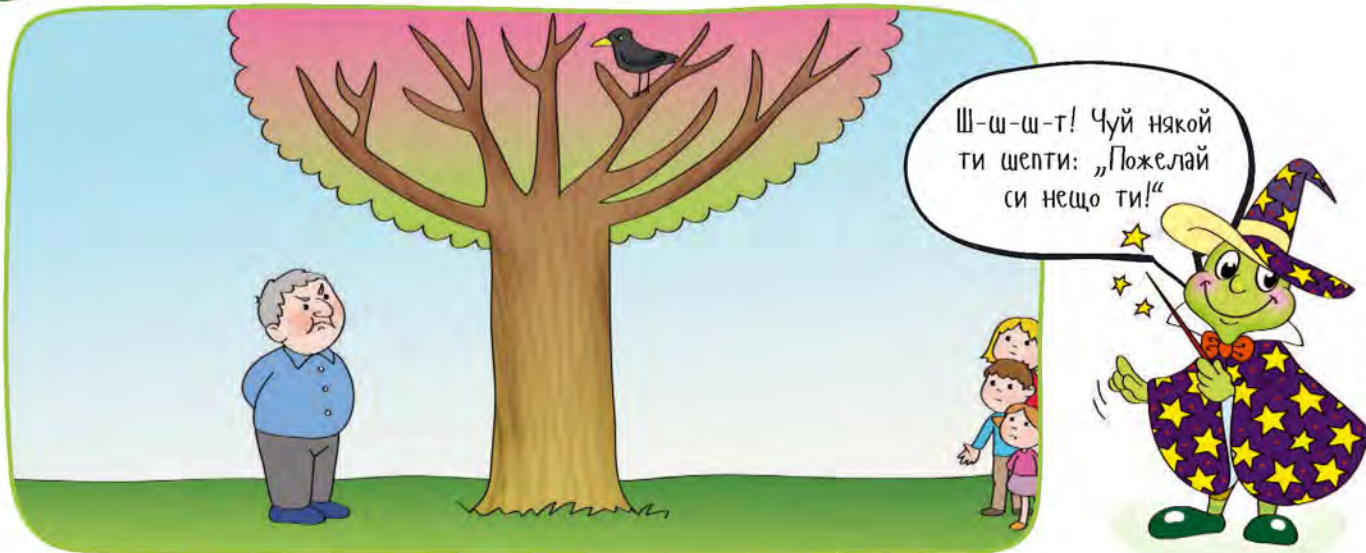
ВЪЛШЕБНОТО ДЪРВО

Чуй приказката „Вълшебното дърво“ от Доналд Бисет.

- Защо дървото е вълшебно?
- Какво си е пожелал господин Смайт? Защо?
- Какво ще стане, ако на Земята няма деца, а хората са само сърдити?

Довърши изреченията.

Когато

и

спорели

пожелал

, защото

Където има

, там е

Пожелай си нещо от вълшебното дърво.

Измисли различен край на приказката и го нарисуй.

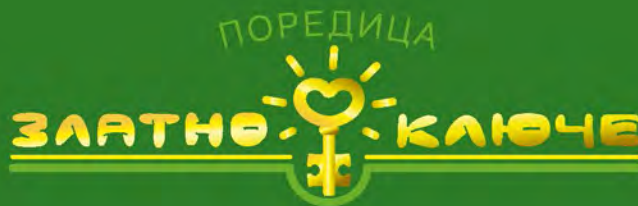

СЪДЪРЖАНИЕ НА 2. ЧАСТ

Срещнали се двама	1
На кого е ръкавичката?	2
Следи по снега	3
Хвалил ми се Данчо	4
На какво ухае зимата	5
Гатанка ще ти задам	6
Думички аз зная	7
При месеците	8
Разговор	9
Момчето, което ръмжеше срещу тигрите	10
Бабомартенска приказка	11
Вчера, днес и утре	12
На какво прилича?	13
Баба Марта бързала	14
Мартенички	15
Оттук започва обичта	16
С думи на поета	17
Синове	18
Желание	19
Нарисувай с думи	20
Къде е пролетта?	21
Лястовички работливи	22
Щъркел шарен	23
От близо и далеч	24
Разказваме за пролетта	25
Що е то?	26
С думички аз мога	27
Всички се трудят	28
Който не работи – не трябва да яде	29
Знам и ще разкажа	30
Деца с имена на цветя	31
Цветни приказки	32
Аз празнувам	33
Хвърчи, хвърчи, хвърчило... ..	34
Пъстър Великден	35
Ще си избира яйце	36
Светофарче другарче	37
На екскурзия	38
Влакче от думи	39
Моля, колко е часът?	40
Когато сутрин стана	41
Звуковете чувам	42
Многознайка	43
Месец Май	44
В приказния град	45
Чакам те, лято	46
В гората	47
В азбуката най-накрая	48
Звукове и букви като зная	49
Буквите са се родили	50
Вълшебното дърво	51

СЪДЪРЖАНИЕ НА 1. ЧАСТ

Хей, Септември, ти здравей!	1
Лятото рисува	2
Думичка избирам	3
Есенни вълшебства	4
Есента ни подари	5
Нека са радостни хора и птички	6
При нас е весело	7
Зная наизуст	8
Тревога в гората	9
И косът помага	10
Приказката разпознай – разкажи и изиграй	11
Игри, упражнения, думички, изречения	12
Чудни думи	13
Животните през есента	14
Закъснели птици	15
Градът на буквите	16
Аз съм... ..	17
С думите на автора	18
Огледалце, я кажи... ..	19
Думичките подреди	20
Приказан свят	21
Есенна забава	22
Ех че е весело!	23
Кой, кога, какво... ..	24
Играя и се забавлявам	25
Кой как играе	26
Измислям изречение	27
Как са се появили усмивките	28
Усмивката винаги побеждава	29
Вълшебната дума	30
Тъмно – светло	31
Силният лъв и малката мишка	32
Палавите букви	33
Зима	34
Баба Зима	35
Първи сняг	36
Къщичка за зимата	37
В очакване на Коледа	38
Коледа	39
Празници любими	40
Иде Новата година	41
В очакване на празника	42
Искам да разкажа	43
Мога да разкажа	44
От букви към думи	45
На пързалката	46
Стягайте шейните	47
С думите да поиграем	48
Било е – ще бъде	49
Дядовата ръкавичка	50
Кога става това?	51

**ПОЗНАВАТЕЛНА КНИЖКА
ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА**
за трета подготвителна възрастова група

2.
ЧАСТ

ИГРАЯ, ЗА ДА ЗНАЯ

Електронен вариант
на книгката на адрес
www.e-uchebnici.com

Автори: проф. д-р Маргарита Тодорова Терзиева
Камелия Москова Йорданова
Катерина Валентинова Несторова
Миглена Тодорова Лазарова

Художници графичен дизайн

и корица: Христина Иванова Дякова
Зелиха Левентова Реджебова
Живко Иванов Рухов

Художник илюстрации Катерина Иванова Милушева

Редактор Светла Костова

Коректор Зоряна Стоянова

Българска. Първо издание. 2018 г.

Формат 60х90/8.

Печ. коли 6,5

Издателство „Бит и техника“ ООД,
Варна 9009, ул. „Кап. Райчо Николов“ №101

ISBN 978 - 954 - 9412 - 00 - 0 (2 част)

© Маргарита Тодорова Терзиева, 2017

© Камелия Москова Йорданова, 2017

© Катерина Валентинова Несторова, 2017

© Миглена Тодорова Лазарова, 2017

© Христина Иванова Дякова – графичен дизайн и корица, 2017

© Зелиха Левентова Реджебова – графичен дизайн и корица, 2017

© Живко Иванов Рухов – графичен дизайн и корица, 2017

© Катерина Иванова Милушева – илюстрации, 2017

© Издателство „Бит и техника“ ООД, всички права запазени, 2017

В книгката са използвани изображения от www.shutterstock.com
и фотографии от снимковата банка на Бит и техника ООД.

БИТ И ТЕХНИКА
www.bititechnika.com